

Buletini i
Institutit të
Shëndetit Publik

Zhurmave Urbane
në 8 Qyte

per vit
Institute of
public health
bulletin

3 / 2005

ISSN 1680-4489
ISSN 1680-4497
ISSN 1680-4500
ISSN 1680-4518

Shënimet e Institutit të Shëndetit Publik

Shënimet e Institutit të Shëndetit Publik

Shënimet e Institutit të Shëndetit Publik

Buletini i
Institutit të
Shëndetit Publik

Institute of
Public Health
bulletin

31 2005

Adresa : Instituti i Shëndetit Publik
Rr. Aleksandër Moisiu Nr. 80
Tiranë ALBANIA
Tel / Fax. 00355 43 700 58
Email: iphealth @ sanx.net

Publikimi i Buletinit të I.SH.P.
u sponsorizua nga :
Instituti i Shëndetit Publik dhe Ministria e Shëndetësisë

Das ist die Stadt

Faint, illegible text in the upper section of the page.

"Monitorimi i Zhurmave Urbane
ne 8 Qytete" per vitin 2005

"Monitorimi i Zhurmave Urbane ne 8 Qytete" per vitin 2005

► Qytetet e Studiuara

In Secionin e vartimites qe monitorimi i zhurmave ne burime te zhurmave ne fshatet
qe ne kete
Pergjate e secionit zhurmave te fshatit te zhurmave
Pergjate e secionit zhurmave te fshatit te zhurmave
Pergjate e secionit zhurmave te fshatit te zhurmave
Pergjate e secionit zhurmave te fshatit te zhurmave
Pergjate e secionit zhurmave te fshatit te zhurmave

► Pastrimi i zhurmave i studimit

► Zhurmave te fshatit te zhurmave
A. Zhurmave te fshatit te zhurmave
B. Zhurmave te fshatit te zhurmave

Dep.Mjedisi dhe Shendeti

"MONITORIMI I ZHURMAVE URBANE NE 8 QYTETE" PER VITIN 2005

Drejtuesi Teknik i Monitorimit Fiz. Arti CICOLLI

► Qellimi i studimit:

- Te behet ne vazhdimesi nje monitorim i struktures se burimeve te zhurmave ne hapesine dhe ne kohe.
- Pergatitja e nje harte kombetare te nivelit te Zhurmave.
- Plotesimi i bazes se te dhenave per nje vazhdimesi monitorimi.
- Identifikimi i kontigjenteve te popullates qe preken.
- Pergatitja e bazes teknike per pergatitjen e nje studimi epidemiologjik.
- Pergatitja e Bazes-Teknike per hartimin e projekt-Ligjit per disiplinimin re Zhurmave Urbane. Afishimi i masave te parandalimit dhe te mbrojtjes.

► Përshkrimi i përgjithshëm i studimit

- Zhurma eshte percaktuar si tingull i padeshirueshem.

a. Ndotje akustike: hyrje e zhurmes ne ambientet e banuara ose ne ambientet e jashtme, e tille qe te provokojë bezdi apo shqetesim ndaj pushimit dhe aktiviteve te tjera njerzore, rrezik per shendetin e njeriut, prishje te ekosistemit, te te mirave materiale, te monumenteve, te ambientit te banuar ose atij te jashtem apo i tille qe te interferojë me vete perberjen normale legjitime te ambientit.

b. Burime zhurme fikse: impiantet teknike te godinave dhe instalimet e tjera te bashkuara edhe ne rruge kalimtare, perdorimi i te cilave prodhon zhurme; infrastruktura rrugore, hekurudhore, aeroportuale, ujore, industriale, artizanale, agrikultura; parkimet; zona te transportit te personave e mallrave dhe zonat sportive e rekreative (pushimi).

Burimet kryesore te zhurmes se mjedisit perfshijne: trafikun ajror, trafikun rrugor, trafikun hekurudhor, industrite, ndertimin dhe punet publike si dhe rrethinat. Burimet kryesore te zhurmes se brendshme jane sistemet e ventilimit, aparaturat (makinat e zyrave), aparatet shtepiake, etj.

Ne Bashkimin Europian rreth **40%** e popullsisë jane te ekspozuar ndaj zhurmave te trafikut rrugor qe kapin vleren e nje niveli presioni akustik mbi **55 dB (A)** gjate dites dhe **20%** jane te ekspozuar ne nivelin mbi **65 dB (A)**. Kur te gjitha zhurmat e transportit mblidhen, vleresohet qe mbi gjysma e popullsisë se qytetareve te Bashkimit Europian jetojne ne zona ku nuk sigurojne nje minimum te konfortit akustik.

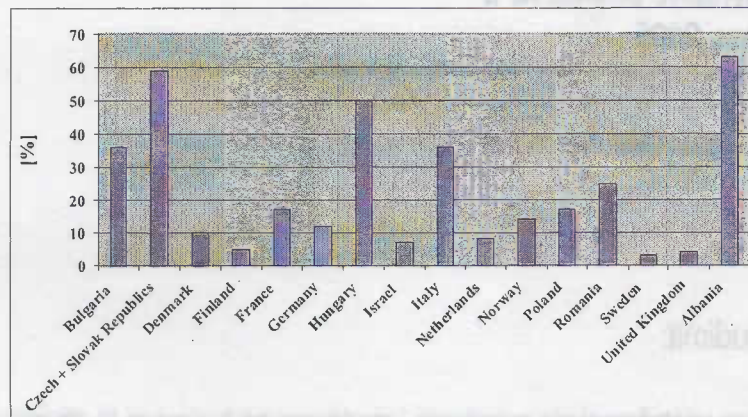
Gjate nates, mbi **30%** jane te ekspozuar ne nivele akustike qe i kalojne **55 dB(A)**, qe perfshin gjumin e tyre.

Ndotja zanore eshte vecanerisht e rende ne vendet ne zhvillim si dhe vendi yne. Ajo i detyrohet kryesisht trafikut rrugor dhe ne zonat dense (te dendura) te trafikut rrugor, nivelet e presionit akustik gjate 24 oreve mund te arrijne 75-80 dB(A).

Ndryshe nga shume probleme te tjera te mjedisit, ndotja nga zhurma vazhdon te evoluojë dhe krijon nje numer ankesash ne rritje te asaj pjese te personave qe jane te ekspozuar. Rritja e ndotjes zanore eshte e pasuportueshme sepse ajo ka efekte negative mbi shendetin, ne te njejten kohe direkte dhe te grumbulluara (te akumuluar).

Ajo prek gjithashtu brezat e ardhshem dhe ka implikime mbi efektet social-kulturore, fizike dhe ekonomike.

- Perqindja e popullates Europiane e ekspozuar ne nivele mbi 65 dB (A)

Ne konceptin fizik nuk ka asnje dallim midis tingullit dhe zhurmes. Tingulli eshte nje perceptim sensitiv dhe konfiguracioni kompleks i valeve zanore eshte percaktuar (quajtur) me termat : zhurme, muzike, fjale, etj. Zhurma eshte percaktuar edhe si tingulli i padeshirueshem.

Pjesa me e madhe e zhurmave eshte arritur te vleresohet dhe te behet e njohur nepermjet shume matjesh te thjeshta. Te gjitha matjet marrin parasysh permbajtjen e frekuences se zhurmes, nivelet e presionit akustik global dhe ndryshimin e ketyre niveleve ne kohe.

Presioni akustik eshte nje matje baze e vibracioneve te ajrit qe perbejne zhurmen. Meqenese intervali i presionit akustik qe auditori human mund te zbuloje (dalloje) eshte shume i gjere, keto nivele matin me nje shkalle logaritmike me unite (njesi) decibelin (dB). Per rrjedhoje, nivelet e presionit akustik nuk mund te shtohen apo te cojne ne nje te mesme aritmetike. Pervec kesaj, nivelet zanore te pjeses me te madhe te zhurmave ndryshojne ne kohe dhe kur nivelet e presionit akustik llogariten, luhatjet momentale te presionit duhet te jene te nderfutura ne nje interval te caktuar kohor.

Pjesa me e madhe e zhurmave mjedisore perbejne nje perzjerje komplekse te nje numri te ndryshem frekuencash. Frekuenca ka te beje me nje numer vibracionesh per sekonde ne te cilin perhapet zhurma dhe ajo matet me herc. Intervali i frekuences auditive (degjimore) eshte normalisht nga 20-20000 Hz per pjesen me te re te auditorit me nje degjim te pa cenuar. Megjithate, sistemi yne i degjimit nuk eshte njesoj i ndjeshem ndaj te gjithe frekuencave zanore dhe per kompesim, perdoren tipe te ndryshme te filtrit te frekuencave per te percaktuar amplitudat relative te perberesve te frekuencave qe permban (ka) nje zhurme e vecante mjedisore. Nje filter A eshte me shpesh i perdorshmi dhe mat frekuencat me te ulta si me pak te rendesishme se sa frekuencat e mesme dhe te larta. Perdoret per te analizuar afersisht pergjigjen ne frekuence te sistemit tone auditiv.

Efekti i nje akumulimi zhurme eshte i lidhur me energjine zanore te kombinuar te ketyre evenimenteve (gjendjeve) (principi i energjise se barabarte). Sasia e te gjithe energjise gjate nje periudhe kohe, jep nje nivel ekuivalent me energjine

zanore mesatare gjate kesaj periode. Keshtu **LAeq T** eshte niveli mesatar ekuivalent i energjise se zhurmes ne filtrin **A** gjate periodes **T**. **LAeq T** perdoret per matjen e zhurmave te vazhdueshme, si zhurma e trafikut rrugor ose zhurmat industriale pak a shume te vazhdueshme. Megjithate, ku ka zhurma te dukshme (te qarta) si zhurma e avionit ose e trenit, matjet e evenimenteve te ndryshme si niveli i zhurmes maksimale (**LA max**) ose niveli i ekspozimit zanor te rende (**SEL**) duhet gjithashtu te arrihet te merren mbi **LAeq T**. Nivelet zanore ambientale, duke ndryshuar ne kohe, jane pershkruar gjithashtu edhe ne termat e niveleve percentile (ne perqindje). Aktualisht, praktika e rekomanduar, presupozon qe principi i energjise se barabarte eshte afersisht i vlefshem per pjesen me te madhe te llojeve te zhurmave dhe qe vetem nje matje e thjeshte **LAeq T** do te tregonte ne menyre te pranueshme –mire efektet e parashikuar te zhurmes. Kur zhurma konsiston ne nje numer te kufizuar evenimentesh te ndryshme, niveli maksimal i matur ne filtrin **A** (**LA max**) eshte treguesi me i mire i prishjes se gjumit dhe aktiviteteteve te tjera. Megjithate, ne pjesen me te madhe te rasteve niveli i klasifikimit te ekspozimit **A(SEL)** sjell nje matje me koherente te zhurmave te thjeshta, sepse ai bazohet mbi integrimin (komplet) e plote te zhurmes. Duke kombinuar vlerat **LAeq T** te dites dhe nates, nivelet e nates jane shpesh te shtuara. Nivelet e nates jane te destinuar te kontrollojne ndjeshmerine me te madhe ndaj ndotjes zanore naten, por ato nuk mbrojne personat kunder turbullimeve (prishjes) te gjumit.

Kur nuk ka arsye te vecante per te perdorur matje te tjera, rekomandohet qe **LAeq T** te perdoret per vleresimin e zhurmave mjedisore qe jane pak a shume te vazhdueshme. Kur zhurma perbehet kryesisht nga nje numer i kufizuar elementesh te ndryshem, perdorimi shtese i **LA max** ose **SEL** eshte i rekomandueshem. Ka limite te kufizuara per keto matje te thjeshta, por ka shume avantazhe praktike qe nenkupton ekonomike dhe avantazhet e nje perafrimi normale.

► METODOLOGJIA

Matjet e zhurmave te urbane.

a. 1. Duke qene se trafiku rrugor eshte nje fenomen i karakterit te rastesishem ose pseudo te rastesishem, monitorimi i zhurmave te prodhuara prej tij u krye per nje kohe matje prej maksimalisht 5 dite. Ne nje periudhe te tille duhet te matet niveli i vazhduar ekuivalent i ponderuar **LAeq**, ne dy nenndarjet e 24 oreshit ate **LAeq Dite** dhe **LAeq Nate**.

Mikrofoni duhet te vendoset ne nje distance 1 m nga fasada e ekspozuar ndaj zhurmes me nivele me te larta dhe kuota nga toka duhet te jete deri 4 m. Ne mungese te godinave mikrofoni duhet te vendoset ne vendet perceptues sensibil.

Vlerat duhet te krahasohen me nivelet maksimale te emisioneve te percaktuara ne rregulloren e ekzekutimit te parashikuar ne Tabelat Referuese.

2. Matjet duhet te behen ne mungese te ndryshimeve te rreshjeve, mjegulles dhe/ose bores; shpejtesia e eres nuk duhet te jete me e larte se 5 m/s.; mikrofoni duhet te jete i mbrojtur me kufje anti ere. Zinxhiri i matjeve duhet te jete ne perputhje me kushtet metrologjike te periudhes ne te cilen behen matjet dhe ne perputhje me normat e CEI 29-10 dhe EN 60804/1994.

Niveli i zhurmave ambientale **LA**: eshte niveli i vazhduar ekuivalent i presionit akustik te ponderuar A^0 , te prodhuar nga te gjithë burimet e zhurmave qe ekzistojne ne nje vend te caktuar dhe gjate nje kohe te caktuar. Zhurma ambientale perbehet nga bashkesia e zhurmave rrethepaqark si dhe nga ato te prodhuara nga burime specifike shqetesuese, me perjashtimin e ngjarjeve akustike te identifikuara te vecanta, me natyre te jashtezakonshme, krahasuar me vlerat ambientale te zones. Niveli qe perballlet me limitet maksimale te ekspozimit

- a. Ne rastin e limiteve te diferencuara, referuar **TM**.
- b. Ne rastin e limiteve absolute, referuar **TR**

Niveli i zhurmes limit: **LR**: eshte niveli i vazhduar ekuivalent i presionit akustik te ponderuar $A0$ qe perftohet kur perjashtojme burimin shqetesues specifik. Duhet te matet me menytrat identike te perdorura per matjen e zhurmave ambientale dhe nuk duhet te permbaje ngjarje akustike jo normale.

Prania e zhurmave per kohe te kufizuara: ekskluzivisht gjate kohes se referimit lidhur me periudhen ditore, merret ne konsiderate prania e zhurmave per kohe te kufizuara, ne rastin e vazhdimesise se zhurmes per nje kohe totale jo me te madhe se 1 ore. Ne kete rast koha parciale perfshin ne nje 1 ore vleren e zhurmes ambientale, e matur ne **Leq (A)**, duhet te zvogelohet me 3 dB; ne rast se eshte me e vogel se 15 min **Leq** duhet te zvogelohet me 5 dB

► Hyrja.

Objektivat e studimit:

- Te behet ne vazhdimesi nje monitorim i struktures se burimeve te zhurmave ne hapësire dhe ne kohe.
- Pergatitja e nje harte kombetare te nivelit te Zhurmave.
- Plotesimi i bazes se te dhenave per nje vazhdimesi monitorimi.
- Identifikimi i kontigjenteve te popullates qe preken.
- Pergatitja e bazes teknike per pergatitjen e nje studimi epidemiologjik.
- Pergatitja e Bazes-Teknike per hartimin e projekt-Ligjit per disiplinimine Zhurmave Urbane.
- Afishimi i masave te parandalimit dhe te mbrojtjes.

► Termat e References Akustika Urbane

- Monitorimi akustik urban
- Stacionet e monitorimit.
- Frekuenca e matjeve
- Kontrolli i cilesise se matjeve:
- Objektivat e monitorimit
- Buxheti i monitorimit akustik.

Tabela 1 : Vlerat treguese per zhurmen kolektive,ne mjedise te vecanta.

Mjedisi specifik	Efekti kritik ne shendet	LA _{eq} (dBA)	Koha baze (ore)	LAm _{ax}
Zona e jashteme banimi	-Shqetesim serioz gjate dites dhe mbremjes. -Shqetesim i moderuar gjate dites dhe mbremjes	55 50	16 16	- -
Ne brendesi te banesave	-Kuptueshmeri e fjaleve dhe shqetesime te lehta gjate dites dhe mbremjes	35	16	-
Ne brendesi te dhomes se fjetjes	-Prishja e gjumit naten	30	8	-
Nga ana e jashteme e dhomes se fjetjes	Prishje e gjumit, dritare e hapur	45	8	-
Klasa mesimi,kopshte femijesh (brenda)	Kuptueshmeri e fjaleve, veshtiresi ne shpjegim, komunikim, bashkebesedim	35	Gjate mesimit	-
Dhoma e fjetjes ne kopshte (brenda)	Prishje e gjumit	30	Koha e gjumit	-
Ambjente pushimi (clodhje)	Bezdisje, shqetesim (burime te jashteme)	55	Koha e pushimit	-
Spitale,salla/ dhoma(brenda)	-Prishja e gjumit naten -Prishja e gjumit ditën dhe ne mbremje	30 30	8 16	40
Spitale,salla trajtimi(brenda)	Interference (nderfutje) ne pushim, clodhje	# 1		
Zona industriale, tregtare,qarkullimi(mjedisi i jashtem dhe i brendshem)	Humbje degjimi	70	24	110
Ceremoni,festivale,qendra argetimi	Humbje degjimi (klientet < 5 here/ vit)	100	4	110

Fjalime, ligjerata, manifestime te jashtme apo te brendshme	Humbje degjimi	85	1	110
Muzike dhe tinguj difuze ne kufjet e degjimit	Humbje degjimi	85 # 4	1	110
Impulsione zanore nga lodrat plasjet artific. e armet e zjarrit	- Humbje degjimit (te rriturit)			140#2
	- Humbje degjimit (femijet)			120#2
Parqet natyrore zonat e mbrojtura	Prishje e qetesise	#3		

- ▶ 1 = Sa me poshte (e ulet) qe te jete e mundur
- ▶ 2 = Presioni akustik maksimal (LAF, maximum) matur 100 hm larg veshit
- ▶ 3 = Zonat e jashteme qetesuese duhet te mbrohen dhe raporti i zhurmes me zhurmen baze duhet te ruhet sa me i ulet qe te jete e mundur.
- ▶ 4 = Poshte (nen) kufjet e degjimit, pershtatur me vlerat ne ambjent te hapur

▶ Permbledhja e Monitorimit

Qytetet e monitoruar me popullsite perkatese jane:

	Qytet	Popullsia
1	Durrës	142511
2	Fier	80183
3	Korçë	79528
4	Sarandë	31032
5	Shkodër	104667
6	Tiranë	436016
7	Vlorë	103426
8	Elbasan	116466
	Totali	1093829

Popullsia e 8 qyteteve te perzgjedhura per monitorim perben mbi 30 % te popullsite te Shqiperise prej 3 401 198 banoresh (referuar INSTAT).

▶ Ne po keto qytete, sipas te njejtij burim te dhenash, kane mbi 60% te automjeteve ne qarkullim.

Qellimi i ketij studimi eshte njohja e nivelit te ndotjes akustike ne pika te ndryshme te 8-te qyteteve te vendit, per te dhene mundesine qe te gjykohe mbi masen e ekspozimit te popullates ndaj zhurmave ne ditet e sotme, mbi ndertimin e banesave ne lidhje me rruget me trafik te madh dhe me qendrat industriale

▶ Perfundimet e arritura gjate monitorimit :

Popullsia e 8 qyteteve te perzgjedhura per monitorim perben mbi 30 % te popullsite te Shqiperise prej 3 401 198 banoresh (referuar INSTAT).

▶ Ne po keto qytete, sipas te njejtij burim te dhenash, kane mbi 60% te automjeteve ne qarkullim.

Qellimi i ketij studimi eshte njohja e nivelit te ndotjes akustike ne pika te ndryshme te 8-te qyteteve te vendit, per te dhene mundesine qe te gjykohe mbi masen e ekspozimit te popullates ndaj zhurmave ne ditet e sotme, mbi ndertimin e banesave ne lidhje me rruget me trafik te madh dhe me qendrat industriale

► Perfundimet e arritura gjate monitorimit :

Per studimin ne fjale $LA_{eq,T}$, pra niveli mesatar ekuivalent i energjise se zhurmes ne filtrin A gjate periodes T, $LA_{eq,T}$ qe perdoret per matjen e zhurmave te vazhdueshme, si zhurma e trafikut rrugor ose zhurmat industriale, pak a shume te vazhdueshme ne pikat e meposhteme te konsideruara te nxehta dhe me nje perqendrim te konsiderueshem te popullates per vitin 2005 krahasuar me vitet 2002, 2003, 2004.

Plani i realizimit te monitorimit te zhurmave urbane sipas Qyteteve

Muaji	Tirane	Korce	Elbasan	Durres	Vlore	Sarande	Fier	Shkoder
Prill								
Maj	6 dite							
Qershor	3 dite	6 dite						
Korrik	4 dite		6 dite		6 dite			
Gusht	3 dite			5 dite				
Shtator	3 dite			5 dite		6 dite		
Tetor	3 dite						6 dite	
Nendor	3 dite							6 dite

► TIRANE

Pikematja	Vlera Mes. Diten	Vlera Mes. Naten
1. Skenderbeu	69.8 dB (A)	61.9 dB (A)
2. Partizani i Panjohur	73.1 dB (A)	58.9 dB (A)
3. Stacioni i Trenit	73.3 dB (A)	58.4 dB (A)
4. Laprake	73.8 dB (A)	60.2 dB (A)
5. Kryq. 21 Dhjetori	71.9 dB (A)	64.6 dB (A)
6. Kryq. Vasil Shanto	72.3 dB (A)	63.2 dB (A)
7. Ish Blloku (B.A.)	71.4 dB (A)	61.2 dB (A)
8. Pall. Kongreseve	66.3 dB (A)	51.1 dB (A)
9. Rr Elbasanit	71.6 dB (A)	60.7 dB (A)
10. Kryq. Farmacia 10	72.3 dB (A)	56.6 dB (A)
11. Kryqezimi Drej.e Policise	66.3 dB (A)	49.6 dB (A)
12. Perballe sta. Dinamo	68.4 dB (A)	57.2 dB (A)
13. Perballe Shko se Bash.	70.1 dB (A)	64.4 dB (A)
14. Tek Shkolla 11 Janari	69.7 dB (A)	61.6 dB (A)
15. Kryqezimi tek Selvia	72.2 dB (A)	61.6 dB (A)

► DURRES

	Pikematja	Vlera Mes. Diten	Vlera Mes Naten
1.	Hyrja në Durrës,	73.2 dB (A)	56.1 dB (A)
2.	Përballë së Prefekturës	70.6 dB (A)	49.7dB (A)
3.	Kryqëzimi i Portit	64.4 dB (A)	50.3 dB (A)
4.	Drejtoria e Higjenes	59.7 dB (A)	46.1 dB (A)
5.	Tek Spitali	60.8 dB (A)	46.3 dB (A)
6.	Tek ish mapoja	65.4 dB (A)	48.5 dB (A)

► FIER

	Pikematja	Vlera Mes. Diten	Vlera Mes Naten
1.	Kryqezimi i hyrjes	64.7 dB (A)	43.8 dB (A)
2.	Perballe Perfektures	68.7 dB (A)	38.7 dB (A)
3.	Kyqezmi i per Vlore	68.7 dB (A)	44.4 dB (A)
4.	Perballe Bankes (Tregu)	66.9 dB (A)	44.6 dB (A)

► SHKODER

	Pikematja	Vlera Mes. Diten	Vlera Mes Naten
1.	Kryqezimi ne hyrje	69.9 dB (A)	42.1 dB (A)
2.	Perballe Universitetit	68.3 dB (A)	42 dB (A)
3.	Perballe Xhamise	68.4 dB (A)	40.3 dB (A)
4.	Tregu i shumices	69.2 dB (A)	44.4 dB (A)

► VLORE

	Pikematja	Vlera Mes. Diten	Vlera Mes Naten
1.	Kryqezimi i Hyrjes	61.8 dB (A)	41.5 dB (A)
2.	Tek Xhamia	72.3 dB (A)	43.2 dB (A)
3.	Perballe Hotel Bolonja	67.5 dB (A)	45.6 dB (A)
4.	Tek Uji i Ftohte	66.6 dB (A)	41,3 dB (A)

► SARANDE

	Pikematja	Vlera Mes. Diten	Vlera Mes Naten
1.	Perballe Hotel Butrintit	65.6 dB (A)	40.6 dB (A)
2.	Perballe Bashkise	63.4 dB (A)	43.3 dB (A)
3.	Kryqezimi per Lagjen Koder	62.1 dB (A)	41.9 dB (A)
4.	Tregu i Valutes	58.8 dB (A)	44.3 dB (A)

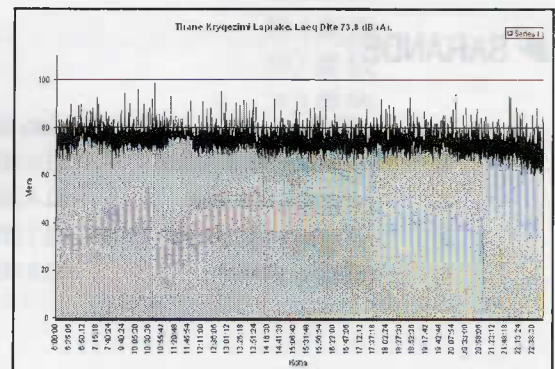
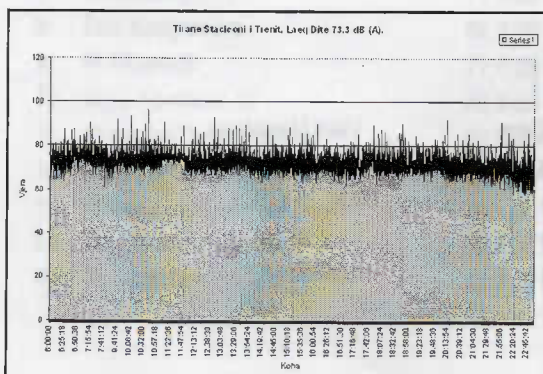
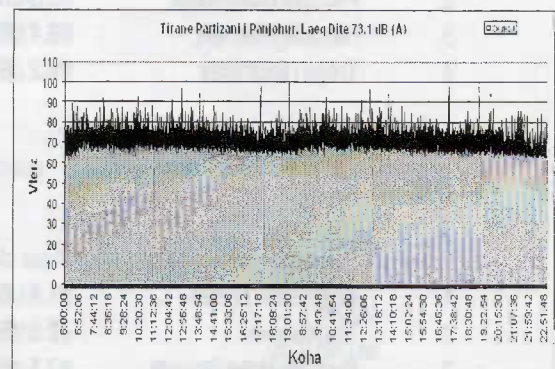
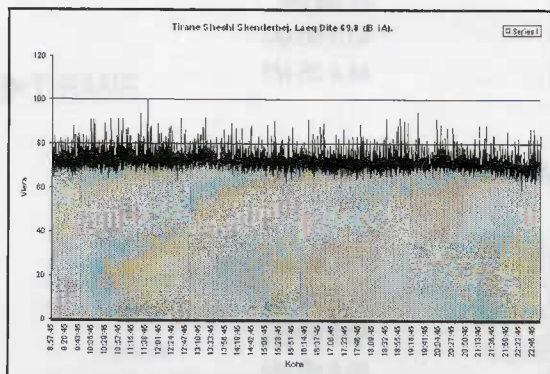
► KORCE

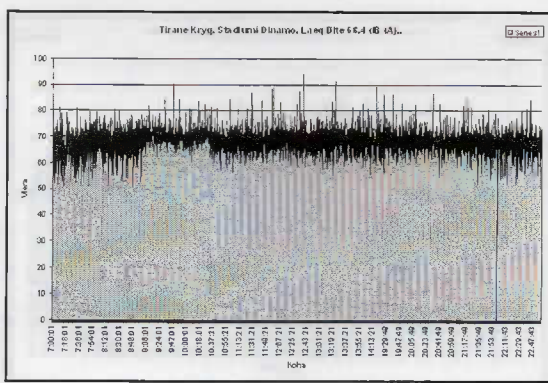
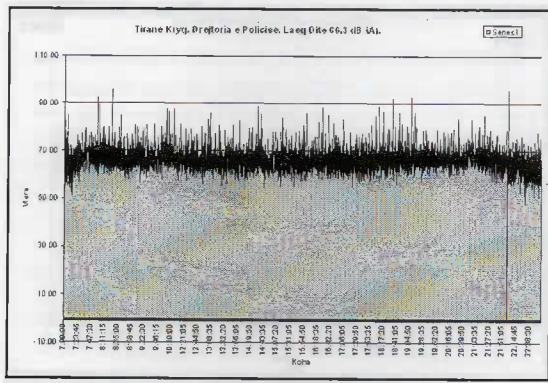
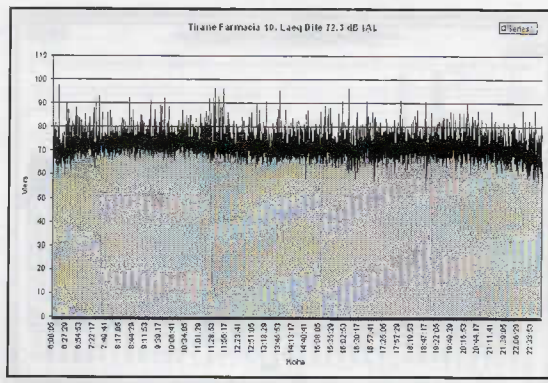
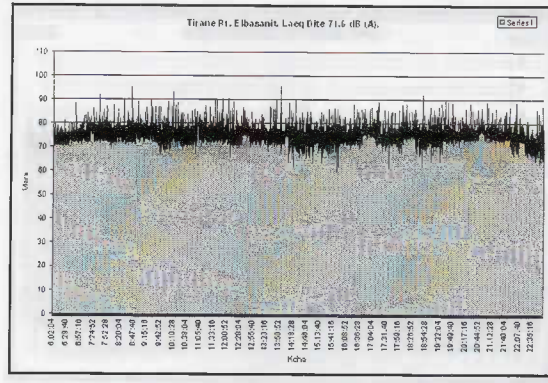
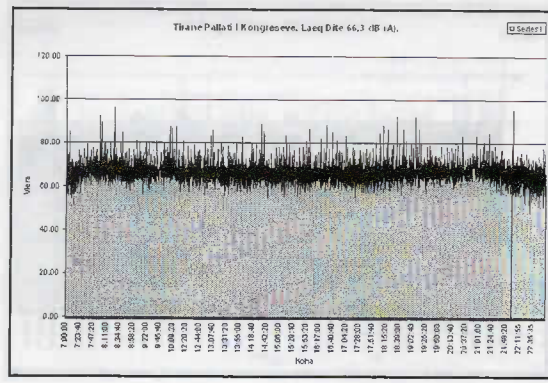
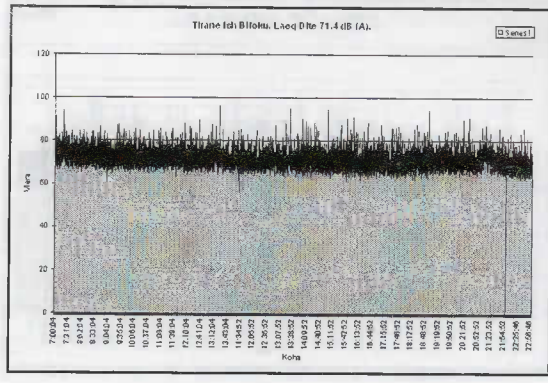
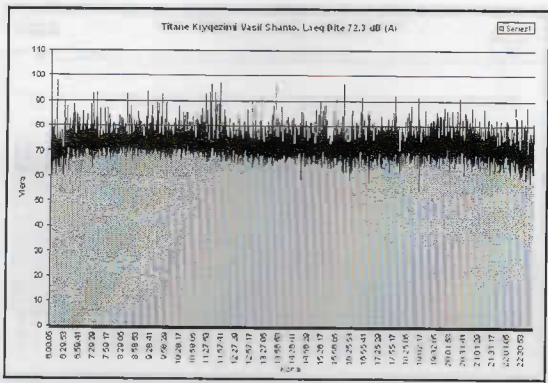
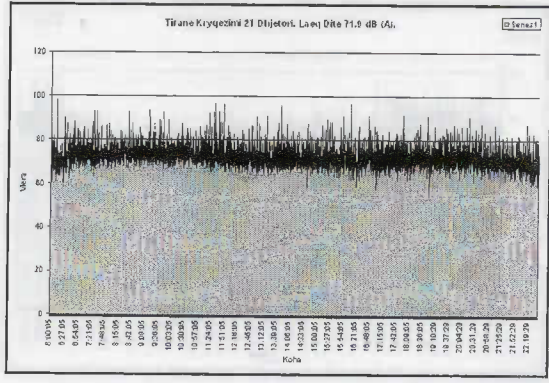
	Pikematja	Vlera Mes. Diten	Vlera Mes. Naten
1.	Kryqezimi i Hyrjes	60.9 dB (A)	46.4 dB (A)
2.	Tregu i Shumices	60.1 dB (A)	42.6 dB (A)
3.	Tek Telekomit	62.8 dB (A)	47 dB (A)
4.	Tek Spitali	62.8 dB (A)	41.1 dB (A)

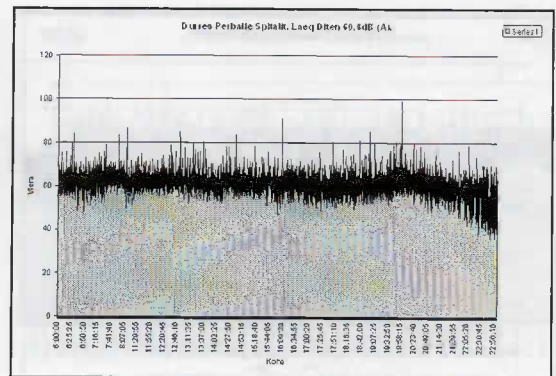
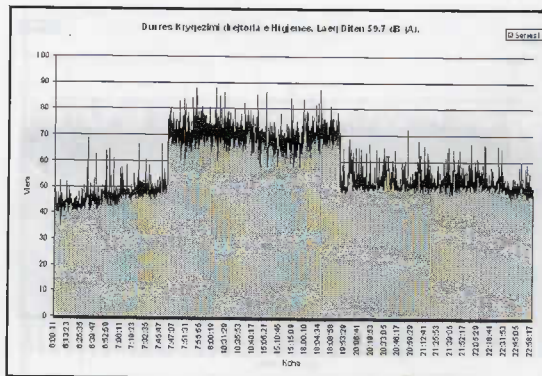
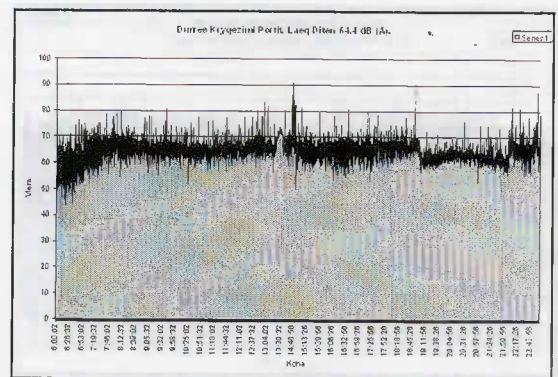
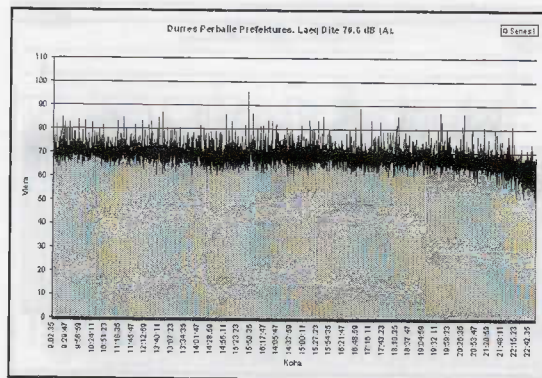
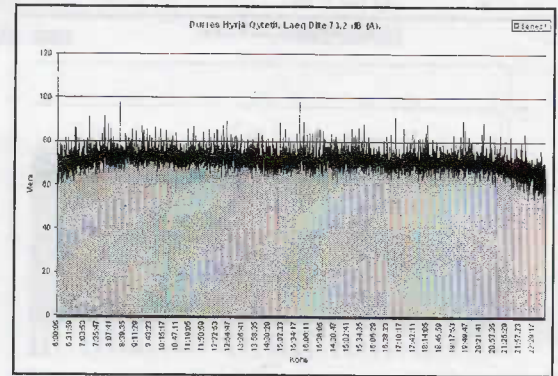
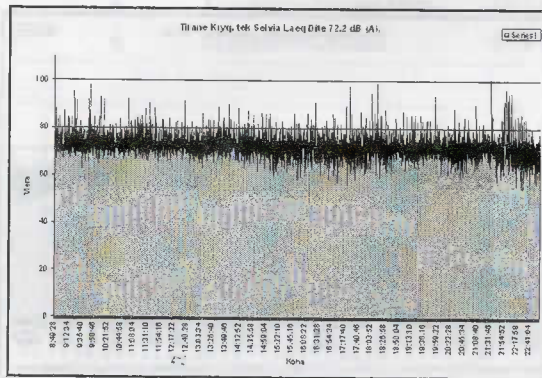
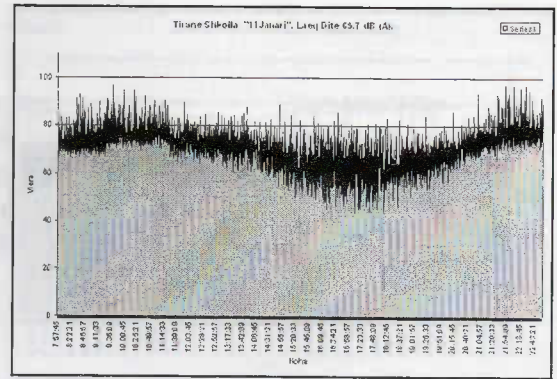
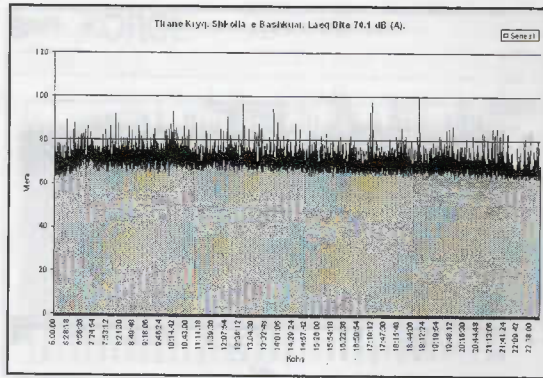
► Elbasan

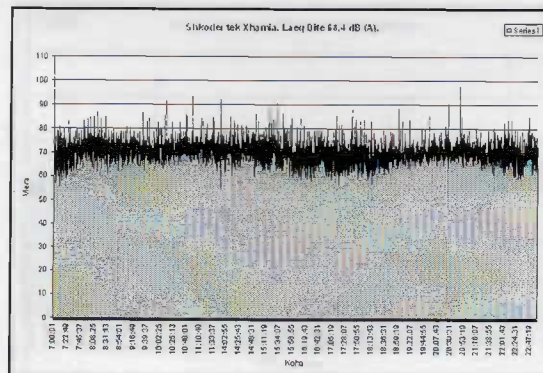
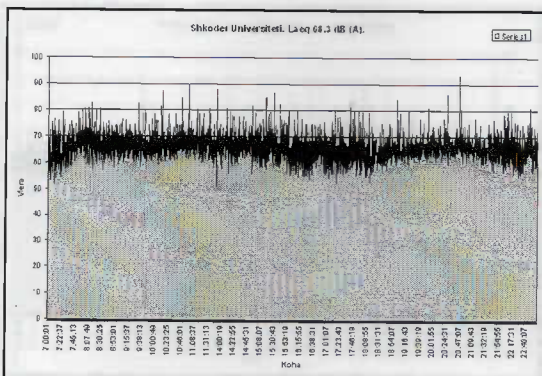
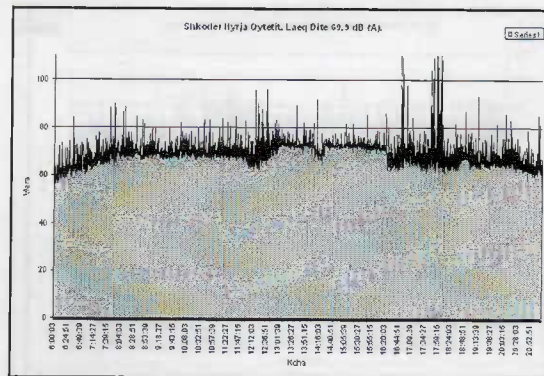
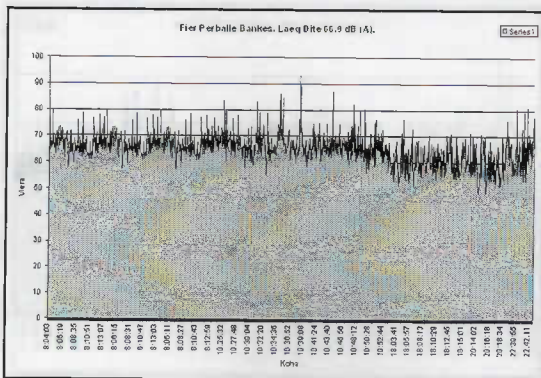
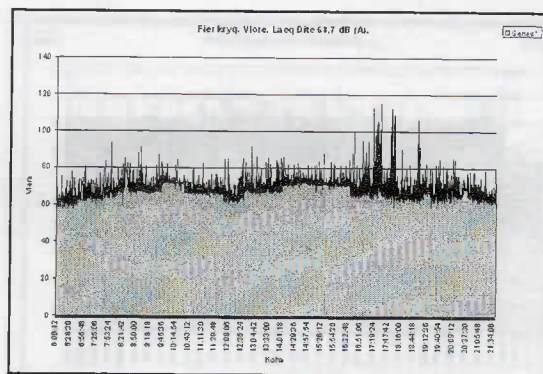
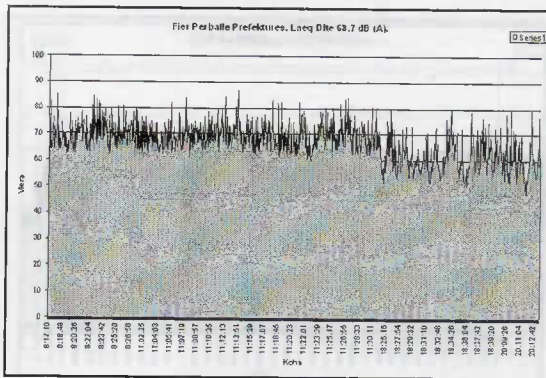
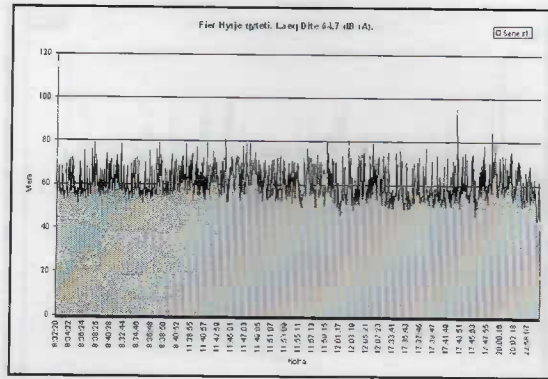
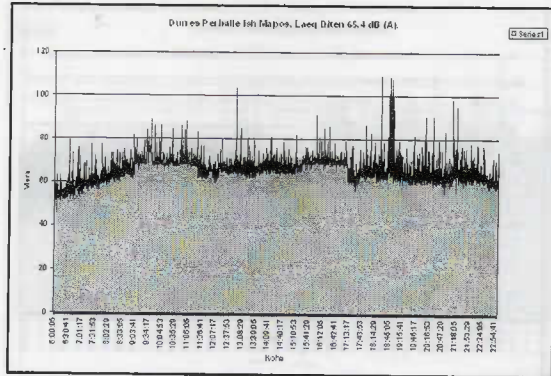
1.	Kryqezimi (Fusha e loparit)	56.6 dB (A)	47.5 dB (A)
2.	Kryqezimi (perball stadiumit)	65.8 dB (A)	42.2 dB (A)
3.	Kryqezimi i Rrugës Rinia .	66.5 dB (A)	47.2 dB (A)
4.	Kryqezimi i Cerrikut.	68.9 dB (A)	44.6 dB (A)

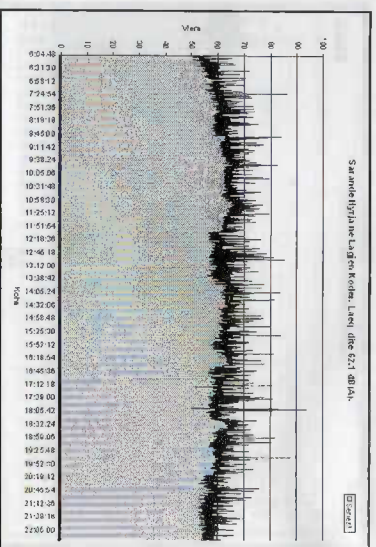
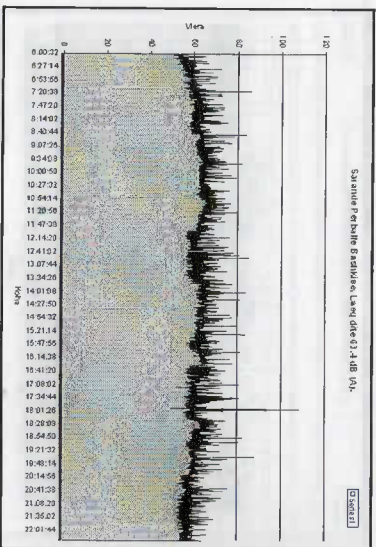
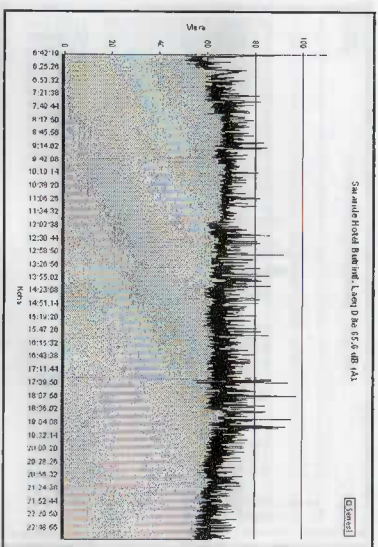
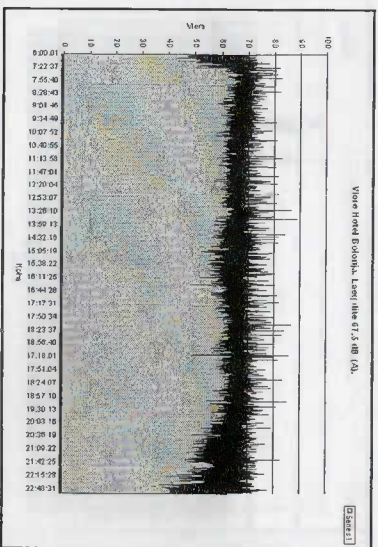
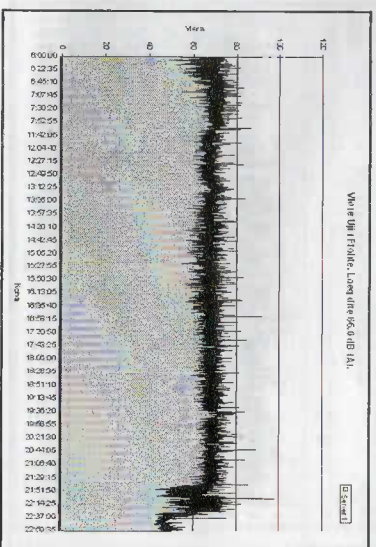
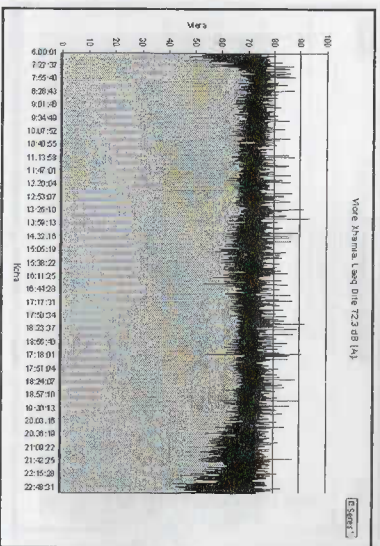
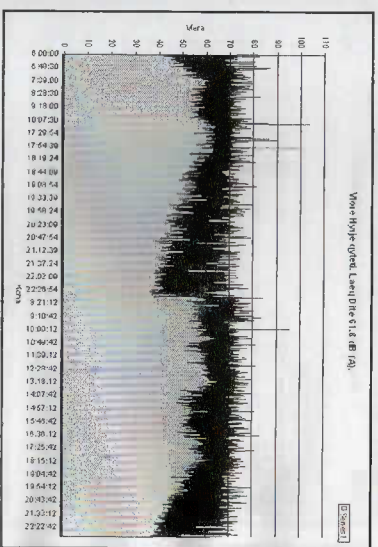
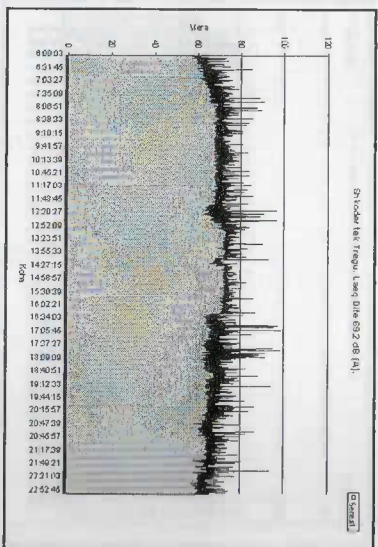
Grafiket e vlerave sipas pikave jane:

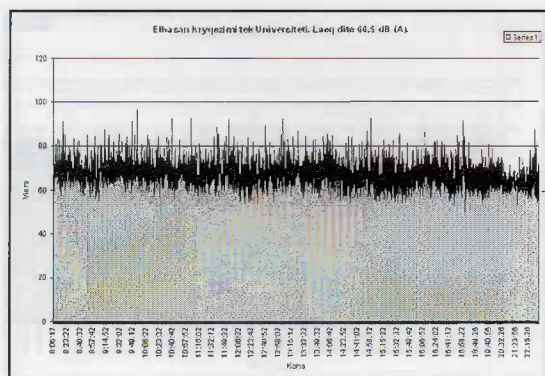
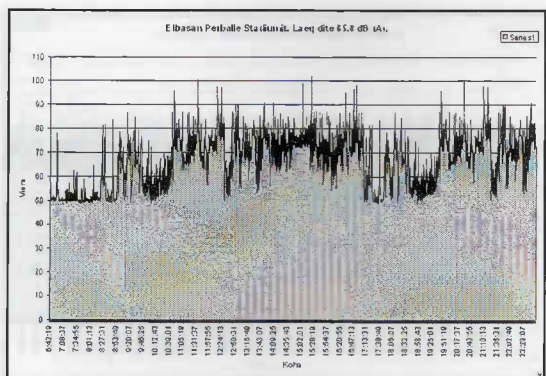
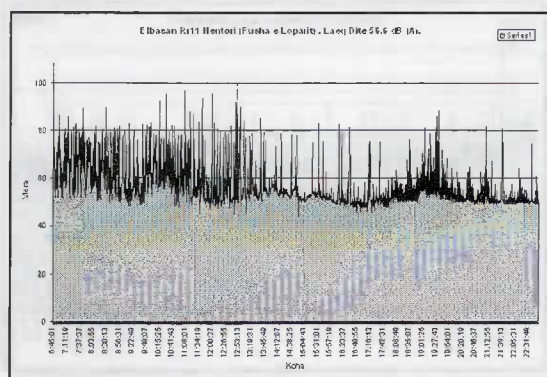
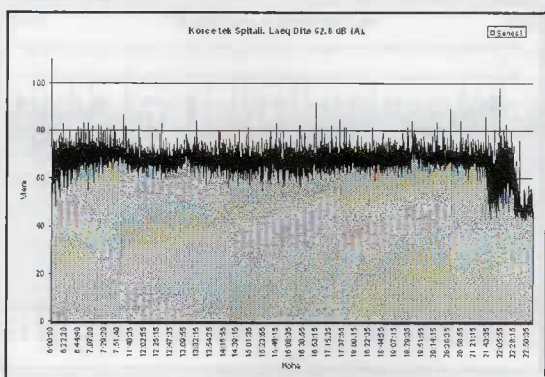
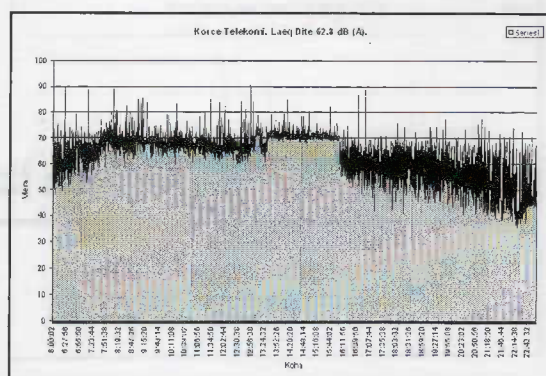
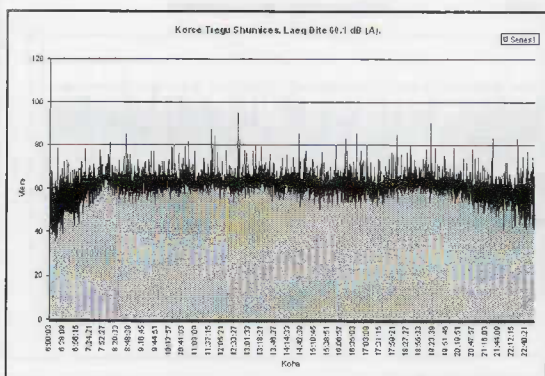
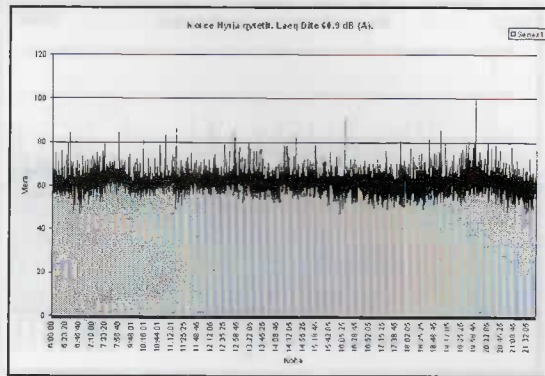
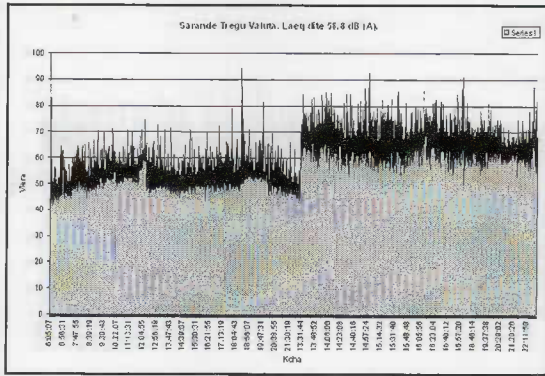

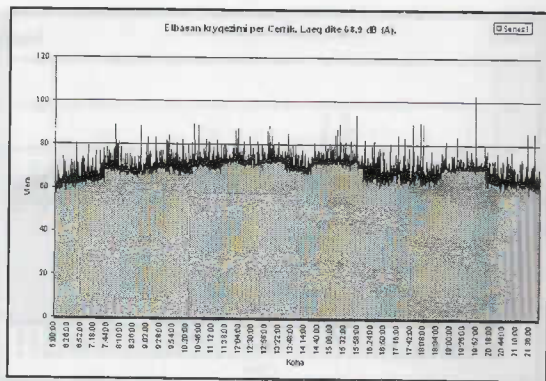

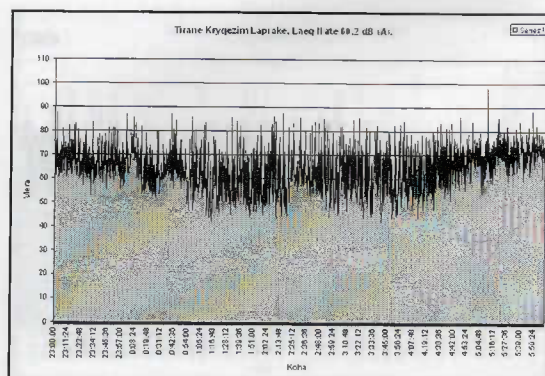
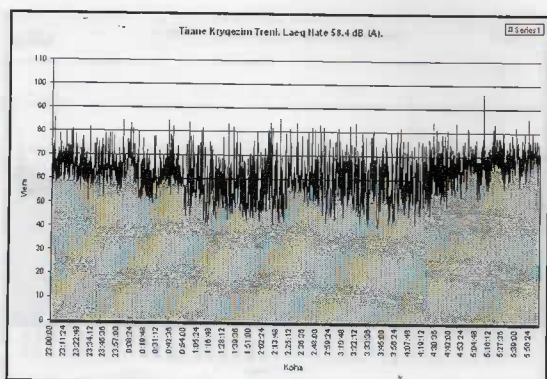
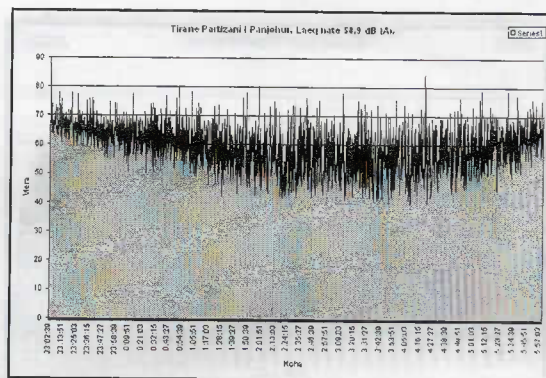
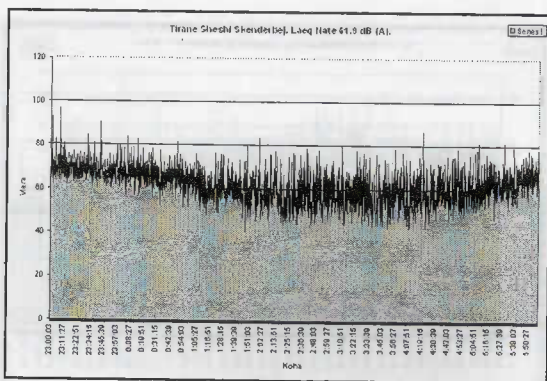

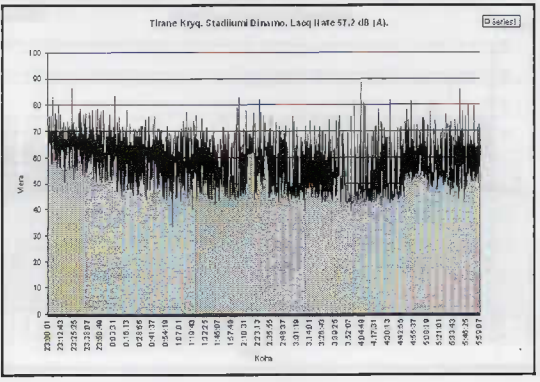
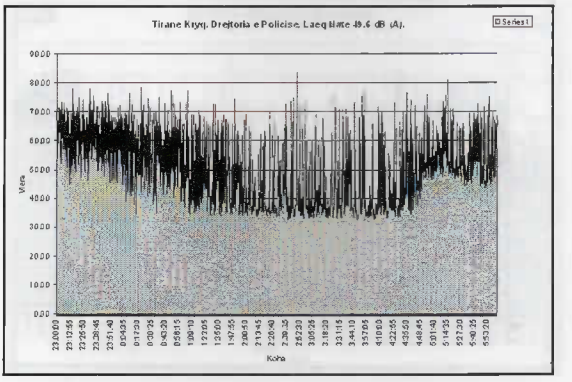
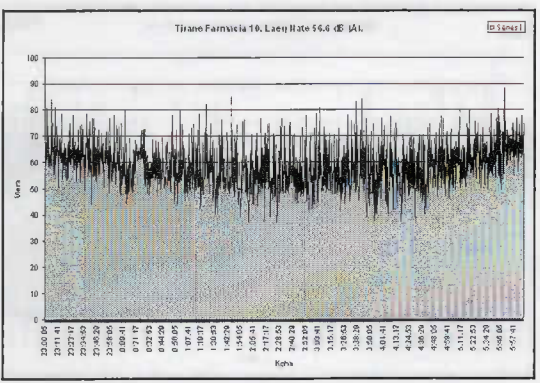
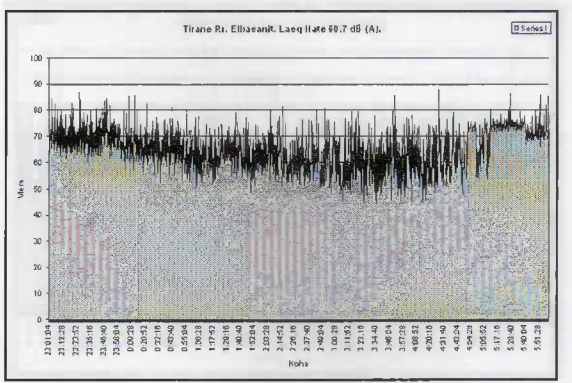
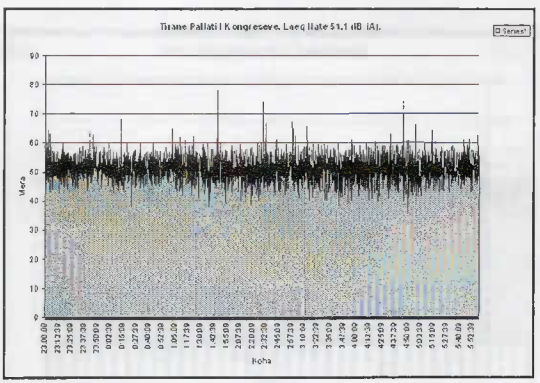
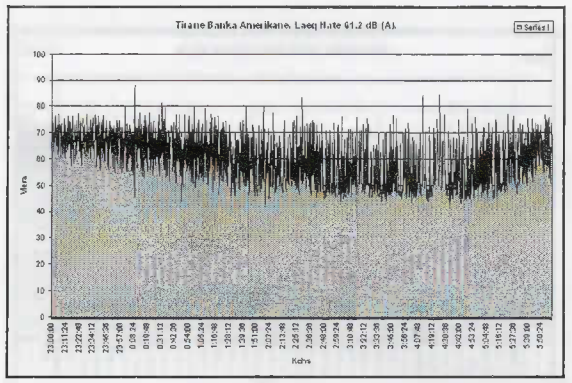
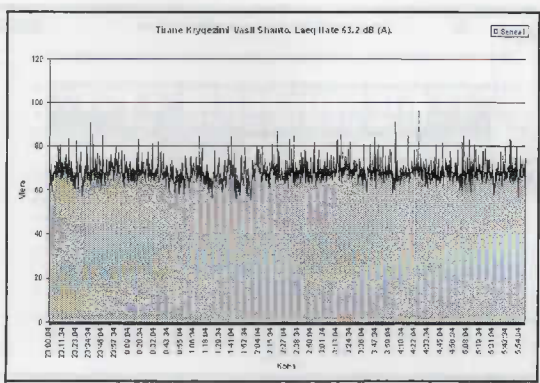
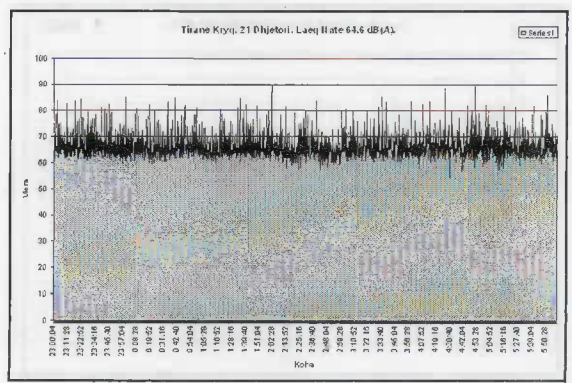

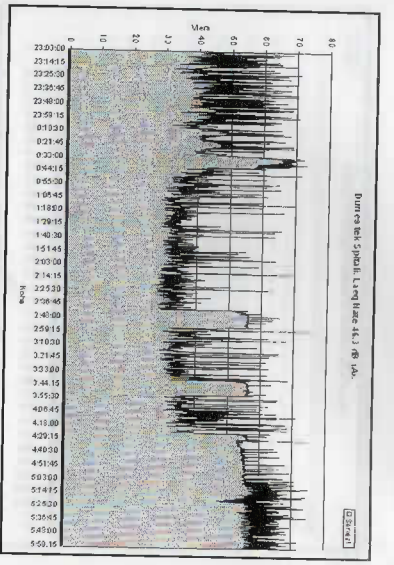
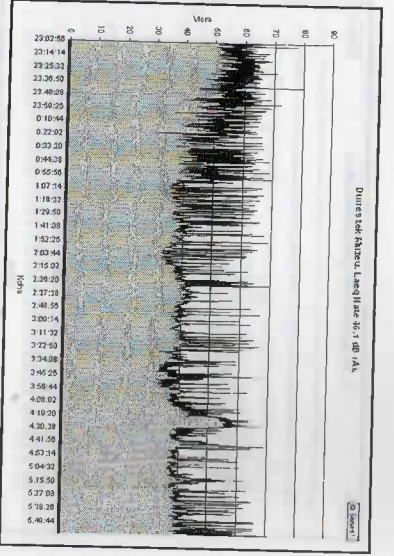
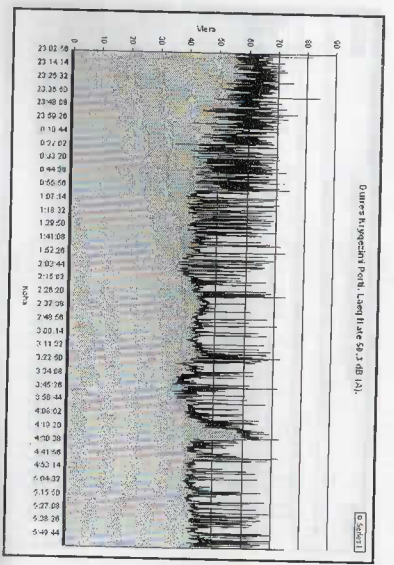
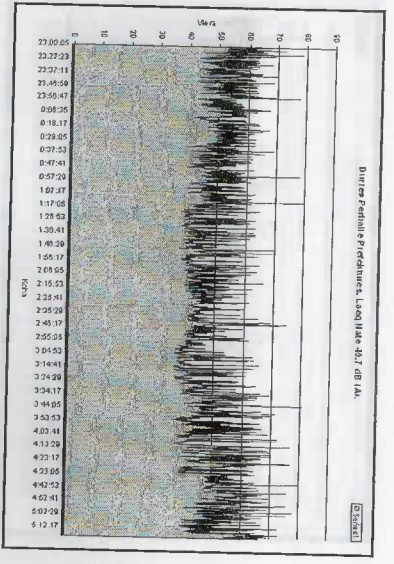
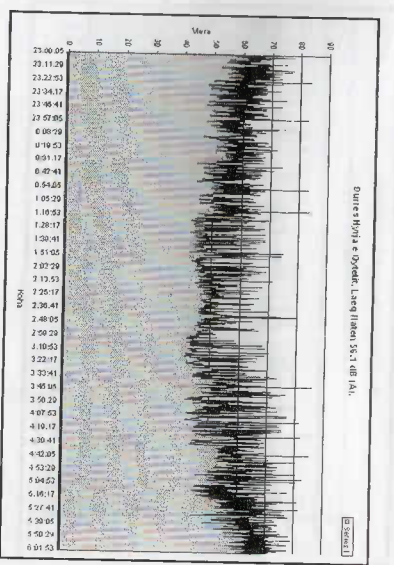
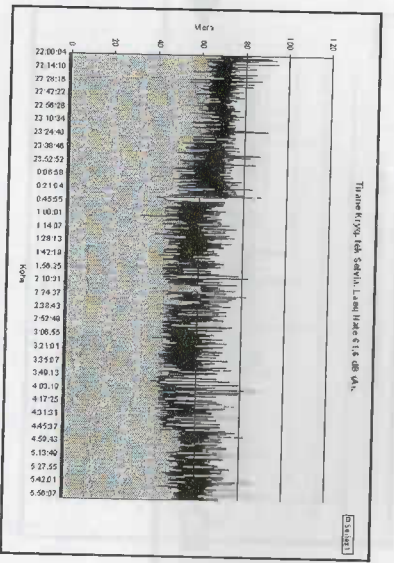
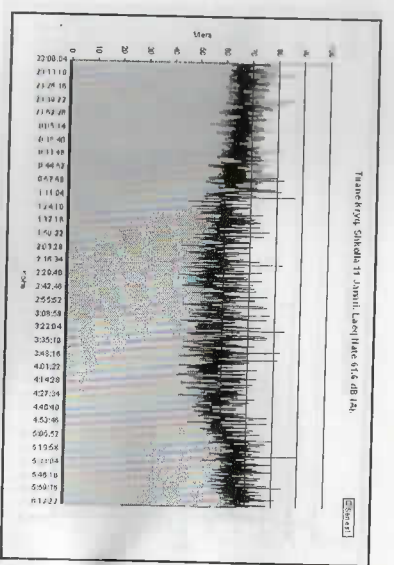
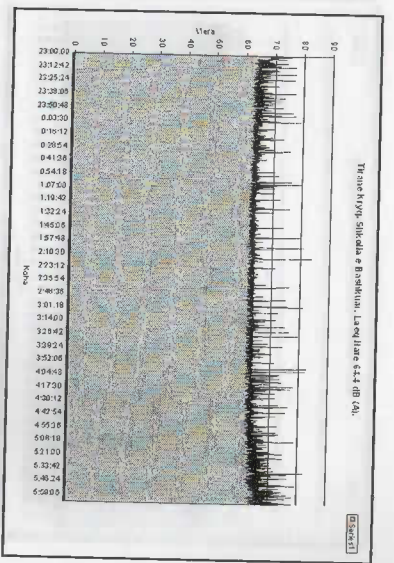

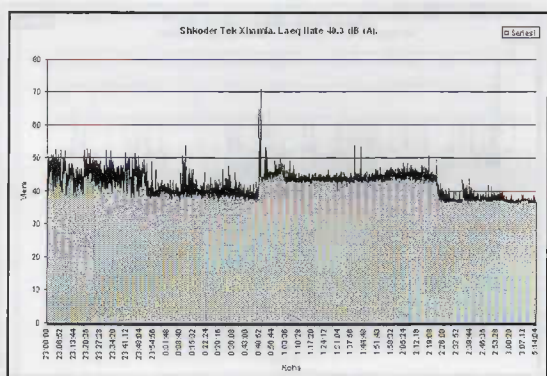
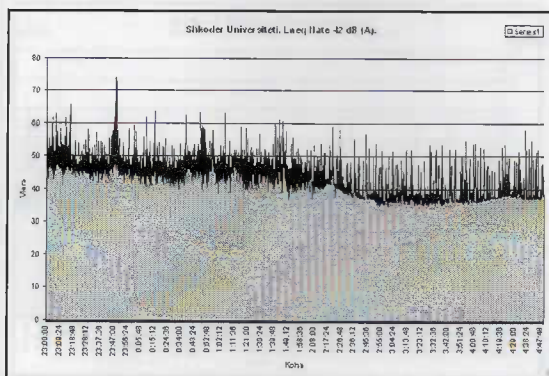
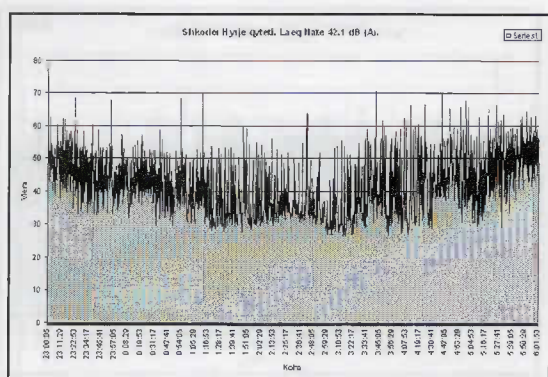
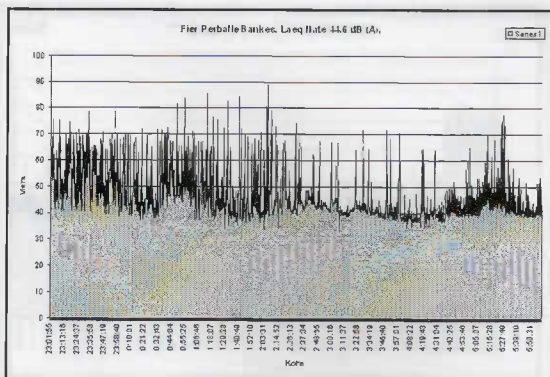
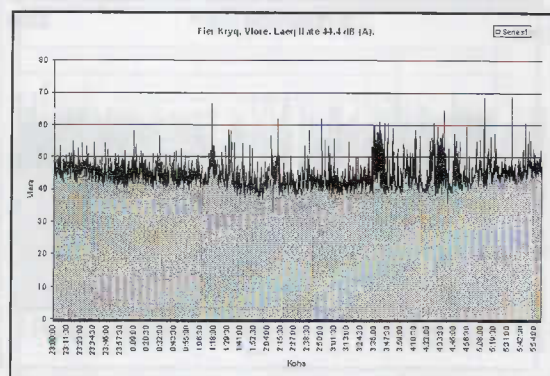
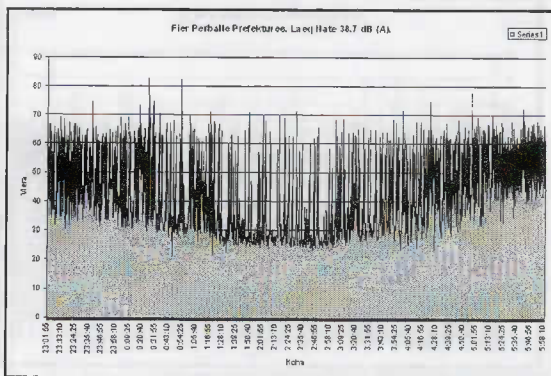
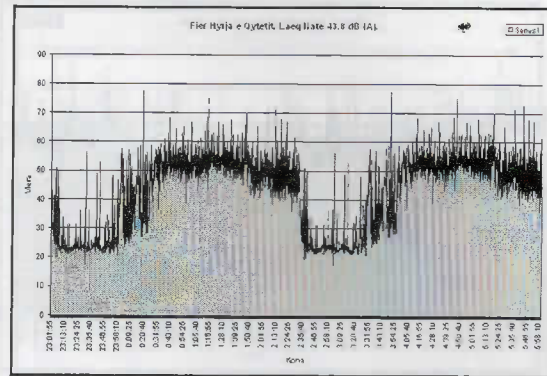
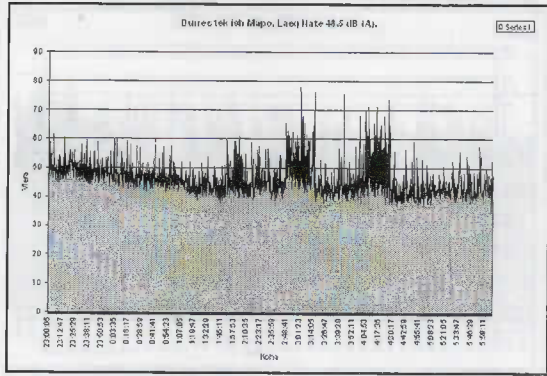

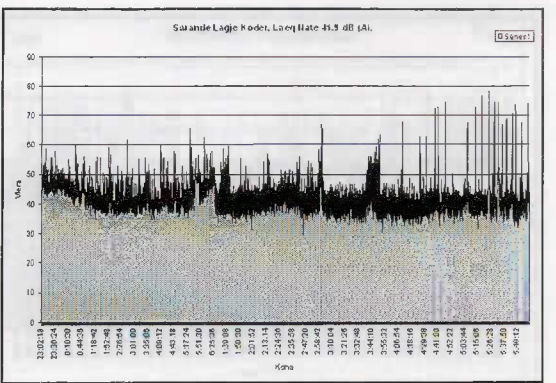
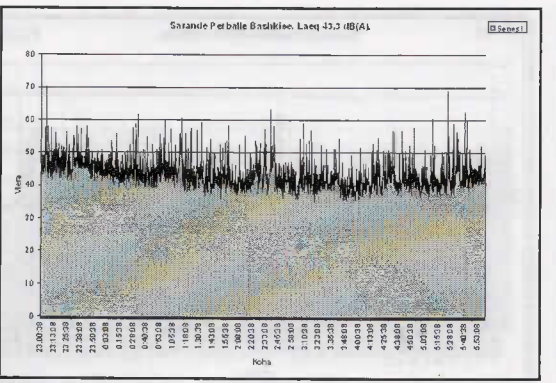
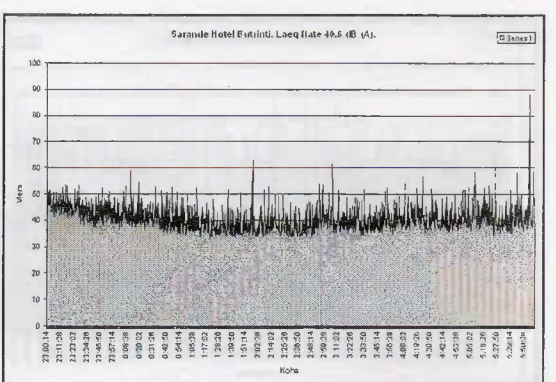
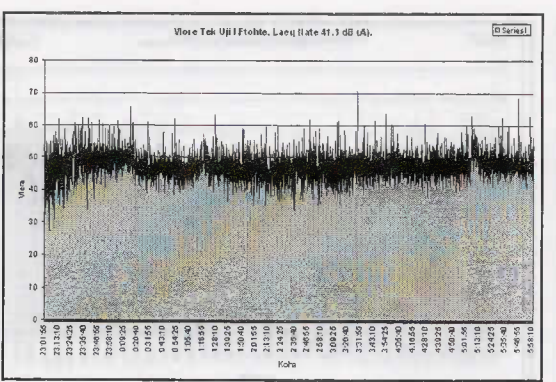
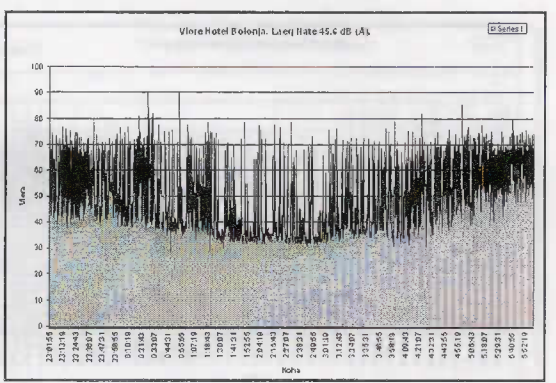
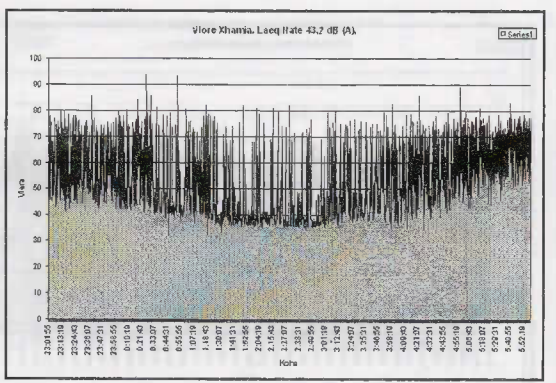
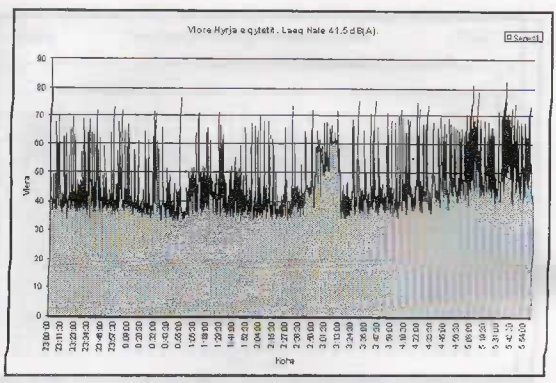
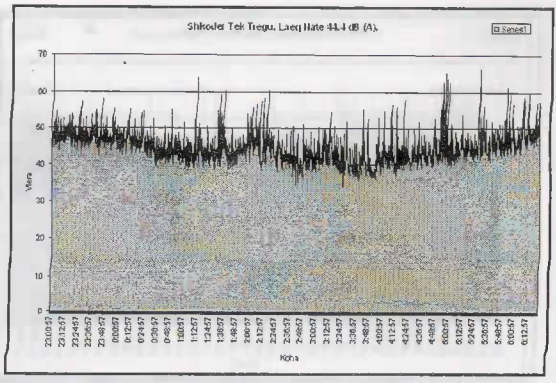
► Krahasimet per vlerat e nates (23 :00 - 6 :00)

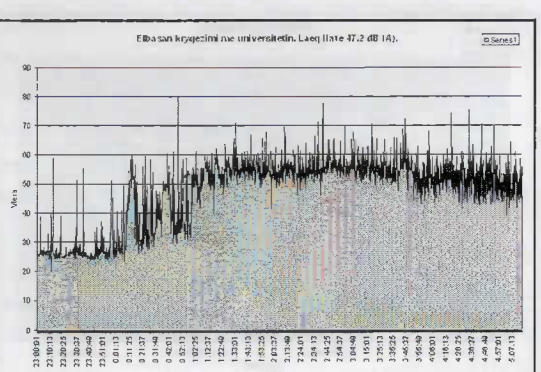
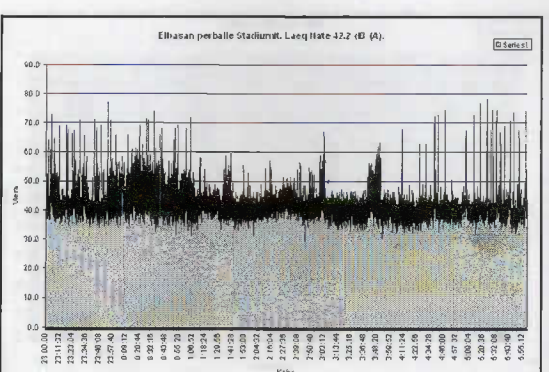
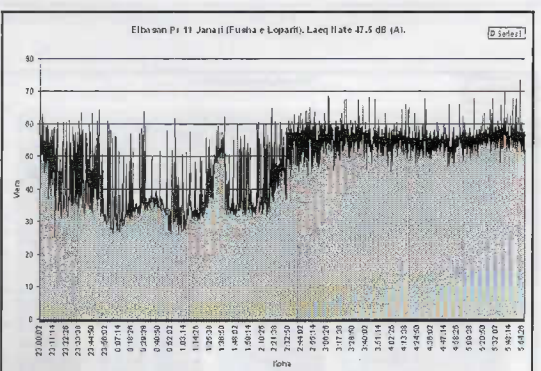
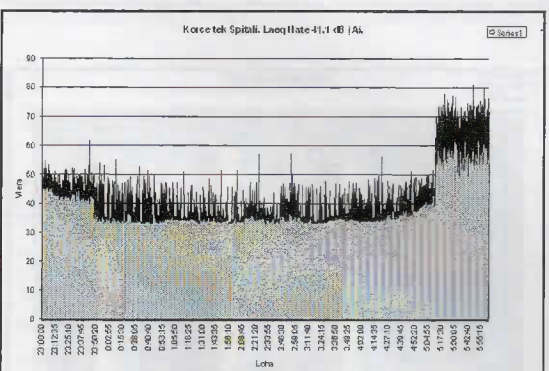
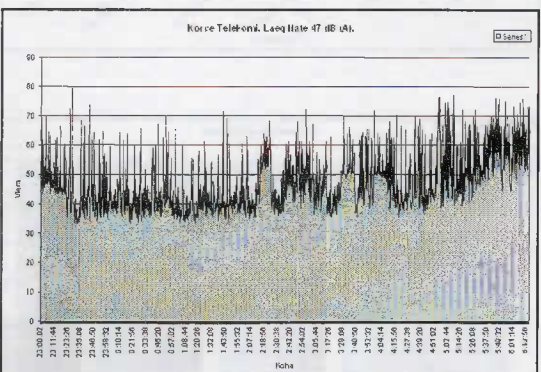
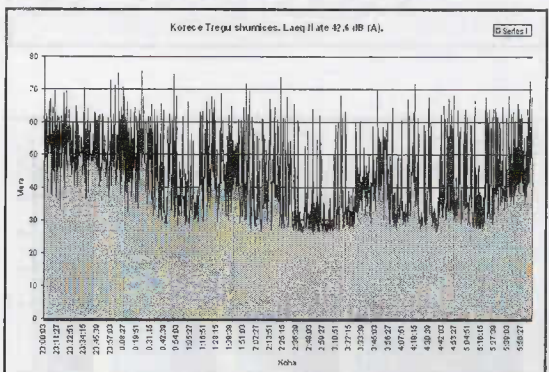
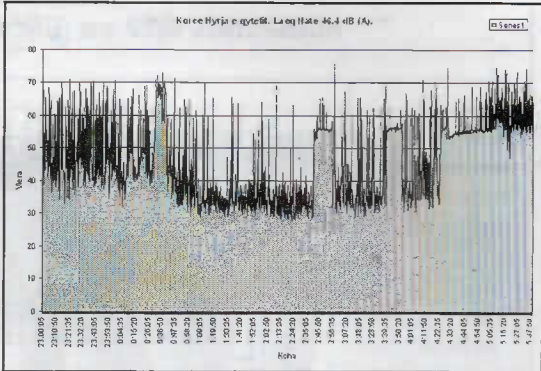
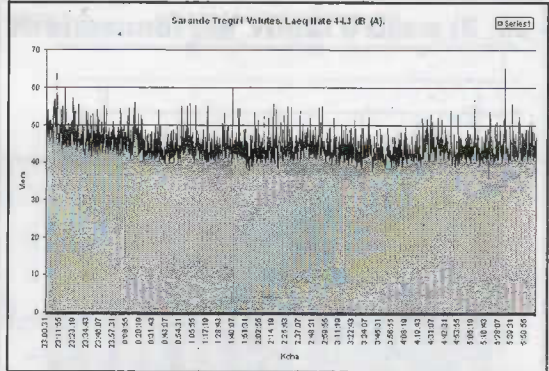

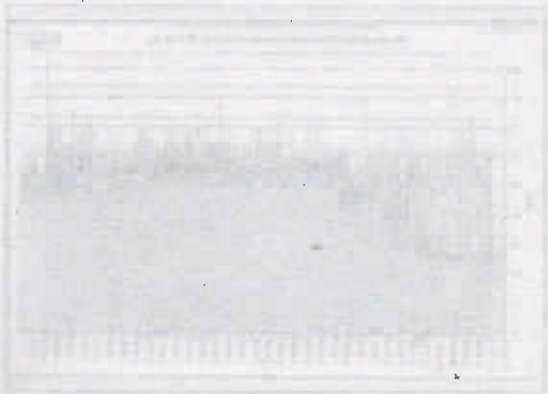
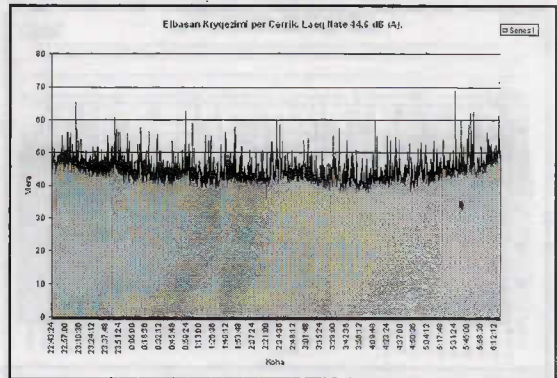
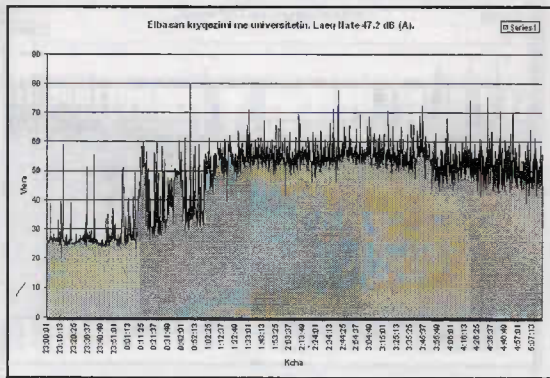

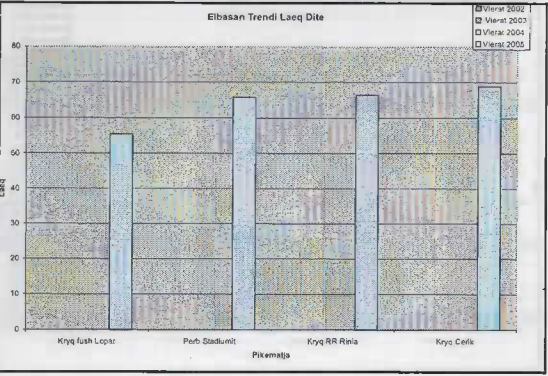
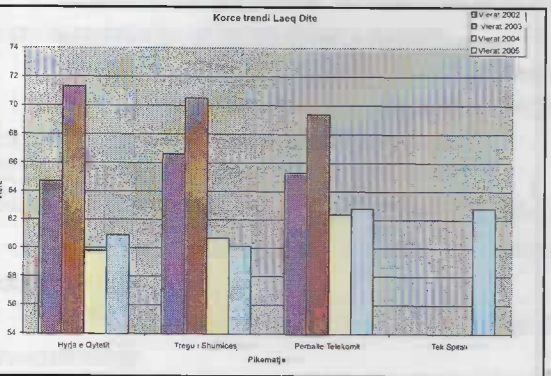
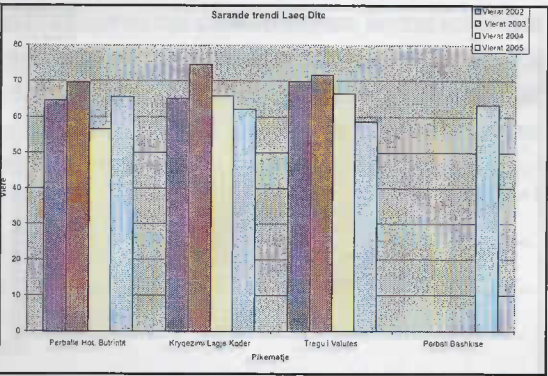
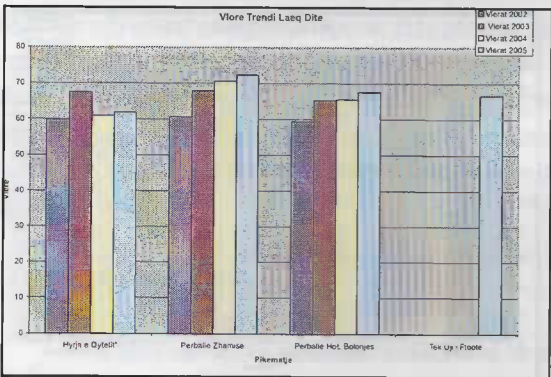
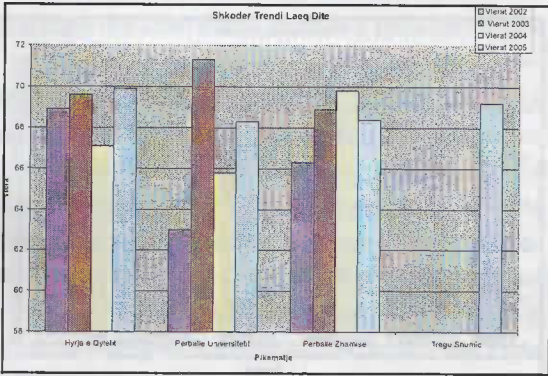
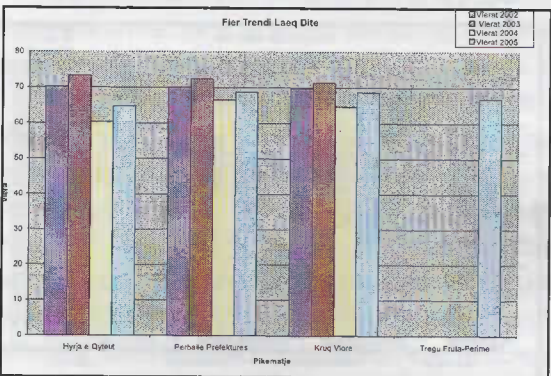
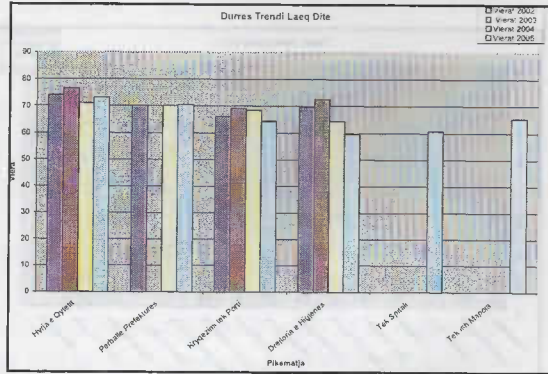
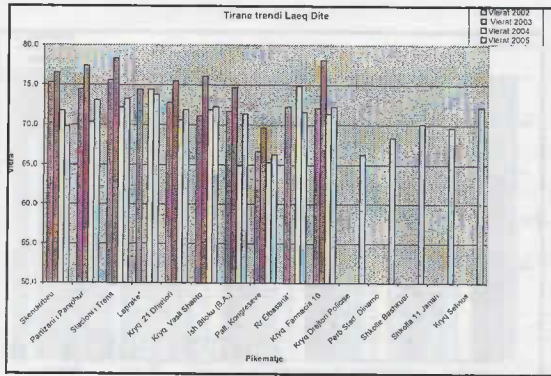

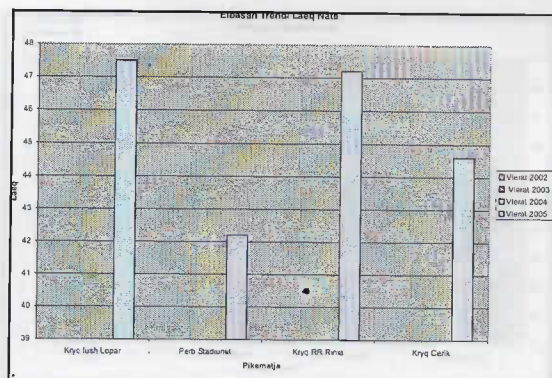
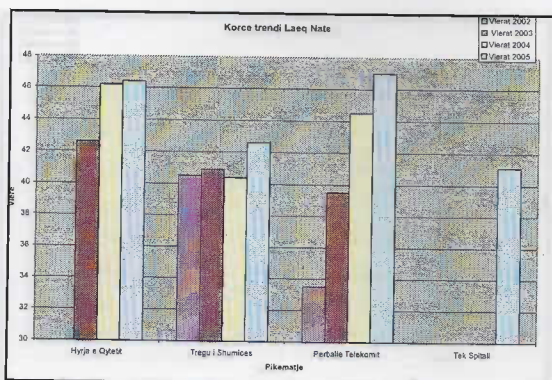
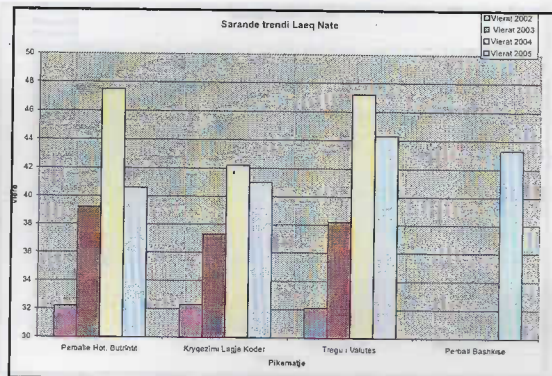
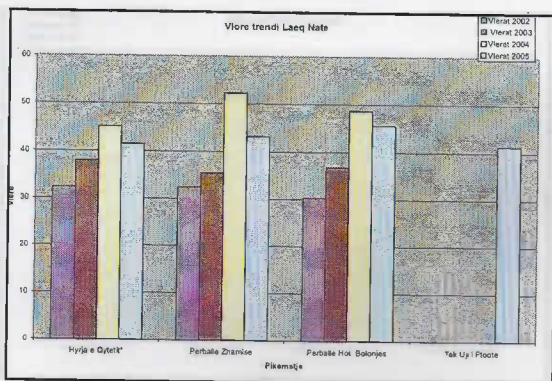
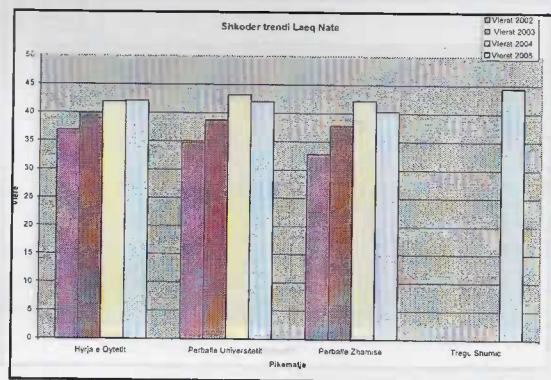
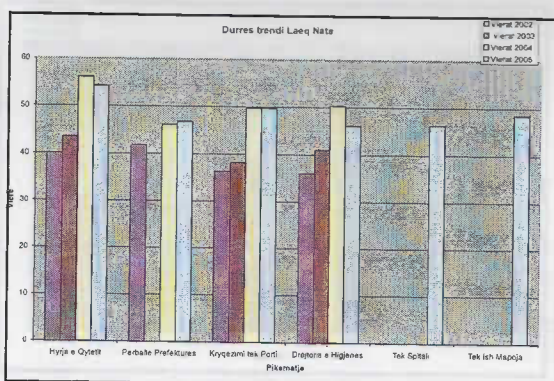
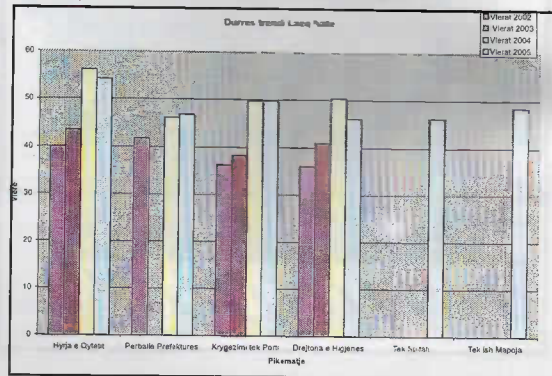
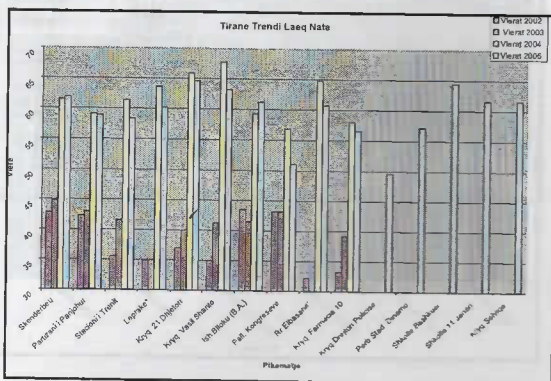

Krahasimet per vlerat e dites (6 :00 – 23 :00) ne Vite 2002-2005

Krahasimet per vlerat e dites (6 :00 – 23 :00) ne Vite 2002-2005

III – KONKLUZIONE

Qellimi final i administrimit të zhurmave është përpunimi (përcaktimi) i kriterëve mbi bazën e të cilave do të krijohen limitet e normave të ekspozimit në zhurmë dhe të nxirret vlerësimin e zhurmave dhe luftën kundër zhurmës si pjesë përberëse e programeve të shëndetësisë për mjedisin.

Keto objektiva baze duhet të udhëheqin politikën nderkombetare dhe kombetare të kontrollit të zhurmave. Dokumenti Veprim 21 përshtatur nga Kombet e Bashkuara, përmban një numër principesh (parimesh) të kontrollit të mjedisit mbi të cilën mund të bazohen politikën që verifikohen mbi administrimin e zhurmave: parimin e kujdesit, parimin "ndotësi-paguesi" dhe parandalimin e zhurmës. Në të gjitha rastet, zhurma duhet të jetë në nivelin më të ulët të realizueshëm për një situatë të vecantë. Kur shfaqet një risk që ve në rrezik shëndetin publik, duhen marrë masa urgjente për mbrojtjen e shëndetit publik, pa prituri që provat shkencore të jenë plotësisht të perfunduara. Kostot e marra nga ndotja nga zhurma (që përfshijnë survejancën, administrimin, reduktimin e niveleve dhe kontrollin) duhet të merren për siper nga përgjegjësit e burimeve të zhurmave. Masat për reduktimin e zhurmës në burim, duhen marrë sa herë që kjo është e qartë se mund të realizohet. Është e nevojshme fusha juridike për administrimin e zhurmave. Normat kombetare të zhurmës mund të bazohen, zakonisht, në direktivat nderkombetare, si për direktivat e tashme mbi zhurmat në mjediset kolektive (bashkësi), ashtu edhe dokumentacioni kombëtar mbi kriteret që shprehin raportin doze-përgjigje për efektet e zhurmës mbi shëndetin human. Normat kombetare mbajnë parasysh faktorët teknologjikë, sociale - ekonomike dhe politike specifike të vendit (shtetit zbatues). Duhen vënë në zbatim një program me faza (etapa), mbi reduktimin e zhurmës, me qëllim që të merren nivele optimale të mbrojtjes sanitare afatgjate. Përberës të tjerë të një plani administrimi të zhurmës janë: survejanca e nivelit të zhurmave, kartografia e ekspozimit në zhurmë, modeli i ekspozimit, metodat e luftës kundër zhurmave (si reduktimi dhe masat mbrojtëse) dhe vlerësimi i zgjedhjeve të luftës.

Administrimi i zhurmës duhet:

- Te fillojë survejanca e ekspozimeve humane në zhurmë.
- Te arrihet reduktimi i emisionit të zhurmës dhe jo thjeshtë burimet e zhurmës: për këtë duhet patur parasysh:
 - mjedise specifike të tilla si: shkollat, mjediset e lojrave, banesat, spitalet, mjedise që kanë zhurmë multiple, ose ku mund të përforcohen (shtohen) efektet e zhurmës.
 - periudha kohore të ndjeshme të tilla si mbremje, pushime, etj.
 - grupe të rrezikuara si: fëmijë apo personel me degjim të prekur (të demtuar) Te merren parasysh rrjedhojat e zhurmës në planifikimin e sistemeve të transportit ose në zënien e tokës.
- Përfshirja e sistemeve të survejancës së efekteve ndotëse nga zhurma.
- Vlerësimi i efikasitetit të politikave të zhurmës në reduktimin e efekteve ndotëse dhe ekspozimit, dhe duke përmirësuar pamjen (pejsazhin) zanor.
- Te përshtaten direktivat e tashme për zhurmat në kolektiva në objektiva të ndermjetme, në rrugën e përmirësimit të shëndetit human.

Pershtatja e masave mbrojtëse për një zhvillim jetegjate të mjedisve akustike.

1. Në të gjithë grafikët e mesiperm shihen qarte vlerat e përafërta pa pesuar ndonjë rënie të ndjeshme krahasuar me vitin paraardhës si për kohën e dites dhe atë të natës, kontribut ky i një fluksi më të madh të automjeteve që u vu re nga specialistët që kryen monitorimin. Ky fluks është rrjedhojë dhe e amullisë së krijuar në kryqezime si nga sasia e madhe e automjeteve dhe nga mosfunksionimi i sinjalistikës me shumicën e tyre.
2. Faktor tjetër me një peshë shumë të konsiderueshme është levizja e mjeteve të rënda mbi 10 Ton, prania e tyre në nyje të tilla problematike vështireson shpejtesinë e levizjes, manovrimin dhe rrit në rreth 30 % nivelet e zhurmave.
3. Levizjet parazitike janë një tjetër faktor që ndikon drejtpërdrejt në kontributin e zhurmave urbane.
4. Mungesa e theksuar e vendparkimeve të perkohshme apo të perhershme është një tjetër faktor i cili ndikon në rritjen e niveleve të ndotjes nga zhurmat.
5. Mungesa e rrugëve dytesore apo tresetore, të cilat do të ulnin ndjeshëm përqendrimin në akset kryesore sjell dhe mbingarkesën në këto akse dhe rrjedhimisht rrit nivelin.
6. Gjendja motorrike e automjeteve në qarkullim të shumtë për të deshruar, moshën e vjetër të tyre sjell uljen e parametrave optimale të certifikatës teknike të automjetit, lidhur me emetimin e zhurmës.

Këto faktore dhe të tjera me më pak peshë ndikojnë në përfundimin se vendi ynë tanimë është ndër vendet e para në Europë me një Ndotje Akustike Urbane në këto parametra.

1. Nga tabelat e mesiperm shihet qarte ngritja e vlerave mesatare të ponderuara për secilën pikë matje. Problematikë po behet gjendja sidomos në orët e natës, pra koha e gjumit.

2. Matjet u bënë në orë të ndryshme të dites për të gënjë përfaqësues të minimeve dhe maksimeve të ekspozimit urban nga trafiku. Këmi shmangur çdo interferencë të zhurmave të një natyre tjetër që do të modifikonin nivelet e zhurmave të trafikut urban. Nivelet, janë gjithashtu përfaqësues të të gjithë llojeve të makinave në qarkullim (të rënda apo të lehta) dhe me kapacitet minimal apo maksimal në levizje.

3. Në një masë rreth +(3-5 %) vlerat e mbledhura kanë rritje, pasi në rreth 70% të vlerave të përfuara, fluksi i automjeteve është rritur artificialisht, pasi qytetet perkatese kanë pasur punime në akse kryesore, devijime të detyruara të drejtimit të levizjes etj.

EFEKTET NEGATIVE TË ZHURMES MBI SHENDETIN

Efektet mbi shendetin të ndotjes nga zhurma, deficit auditiv shkaktuar nga zhurma

- ▶ interferencat me transmetimin e fjalës
- ▶ prishja e gjumit dhe gjendjeve të pushimit
- ▶ efektet psikofiziologjike
- ▶ efektet mbi shendetin mendor dhe efektet mbi performancat
- ▶ efektet mbi sjelljen me fqinjët dhe reagime patologjike
- ▶ interferencat me aktivitetet e tjera.